

Demografische Ontwikkeling

Gemeente Sluis

Zeeuws en Vlaams, grenzeloze perspectieven !

Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling

7-4-2014

Notitie voor de ontwikkeling van toekomstscenario's voor een vitale
plattelandsgemeenschap

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Achtergrond	3
3. Dynamiek van de gemeente Sluis als toekomstbeeld.	4
4. Werkomgeving en mobiliteit.....	5
5. Lokale werkgelegenheid.....	6
6. Onderwijs als basis voor werkgelegenheid.	10
7. Kansen benutten en plannen maken	11
8. SWOT analyse.	11
9. Conclusies	13
10. Acties.....	13

1. Inleiding

De Koepel Demografische Ontwikkeling (KDO) is integraal onderdeel van de Raad voor Maatschappelijke en Demografische Ontwikkeling (RMDO), en heeft een vergelijkbare werkwijze dan de twee andere Koepels; Zorg en Welzijn&Cultuur.

De Koepels Zorg en Welzijn&Cultuur zijn vooral gericht op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de uitvoering daarvan door de gemeente en adviseren, gevraagd en ongevraagd, B&W van de gemeente Sluis over deze materie op basis van een wettelijk vastgelegde positie.

De KDO is echter niet aan deze wet gekoppeld, maar is ingesteld door de gemeente Sluis om over een breed spectrum van onderwerpen te anticiperen op verwachte demografische ontwikkelingen zoals bevolkingsdaling, vergrijzing en ontgroening en de mogelijke gevolgen daarvan die van invloed zullen kunnen zijn op de leefbaarheid en ontwikkeling van de regio. Van de KDO wordt verwacht oplossingsrichtingen hiervoor aan te geven, die eventuele negatieve gevolgen kunnen voorkomen en zo mogelijk kunnen ombuigen.

Op dat brede terrein wil de KDO de burgerparticipatie, ontwikkelingen en signalen vanuit de gemeenschap vorm geven door gevraagd en ongevraagd de gemeente te ondersteunen met adviezen en gespreksnotities. De KDO hanteert daarbij een vergelijkbare werkwijze als de andere koepels en richt zo nodig werkgroepen op samengesteld uit geïnteresseerde en op het betreffende thema deskundige burgers, aangevuld en ondersteund door raadpleging van personen en partijen die op de verschillende thema's een relevante rol spelen.

In deze gespreksnotitie presenteren we een aantal uitgangspunten voor mogelijke toekomstscenario's gerelateerd aan de demografische ontwikkelingen waarmee de gemeente Sluis wordt geconfronteerd. Op basis hiervan kunnen door de RMDO/KDO, de gemeente Sluis en andere maatschappelijke stakeholders vervolgcactiviteiten worden geïnitieerd, die de kracht en positie van een unieke eeuwenoude grensregio benutten voor het (re-)vitaliseren van het leefklimaat en de lokale economie voldoende duurzame toekomstperspectieven bieden voor een vitale plattelands- gemeente en deze versterken.

Jacques Le Grand
Voorzitter RMDO

Rien Puyenbroek
Voorzitter KDO

2. Achtergrond

Er zijn vijf dimensies die een regio of gemeente kunnen maken of breken. De geografische ligging van de gemeente Sluis, in het noorden begrenst door de Noordzee en de Westerschelde en in het zuiden door West en Oost Vlaanderen, heeft aan de basis gelegen van voortdurende machtswisselingen en veranderingen. Mede hierdoor hebben de bewoners een overlevingskunst en op zichzelf gerichte levenswijze ontwikkeld, die typerend is voor bewoners van conflictgebieden en grensregio's .

Een grensregio heeft een eigen dynamiek en wordt beïnvloed door invloeden van beide kanten. Nu grenzen vervagen en machtscentra verschuiven is het nodig de geostrategische positie van de gemeente Sluis opnieuw te bepalen en te beoordelen welke toekomstbestendige scenario's in relatie tot de onderscheiden dimensies nodig zijn of aandacht vragen.

- *De territoriale dimensie:* de grenzen van ons gebied. Is het voor de gemiddelde Sluisenaar, West Zeeuwsvlaming, duidelijk waar de gemeente begint en waar ze ophoudt? Breskens, Aardenburg, etc. zijn als dorp goed begrensd en staan afgetekend in de Bosatlas, maar de grenzen van de gemeente Sluis zijn op zich wel helder, maar minder herkenbaar en zichtbaar voor bewoners en bezoekers. Als duidelijke grenzen ontbreken, kunnen mensen zich moeilijker met een gebied identificeren, wat de vorming van een gemeentelijke of regionale identiteit – het bewustzijn van de gemeentelijke eigenheid belemmert.
- *De symbolische dimensie:* heeft een gebied symbolen waaraan de inwoners hun identiteit kunnen ontlenen? Bij symbolen valt te denken aan een dialect, vlag, volkslied, producten, bekende personen, bouwwerken of een typerend landschap. Zulke zaken luisteren nauw. Zeeuws Vlaanderen heeft een eigen vlag en volkslied en een titel: Landje Apart, maar breed gedragen symbolen zijn dit (nog) niet. De gemeente Sluis heeft symbolen die nu voornamelijk gebonden zijn aan de kernen van de gemeente. Jantje van Sluis, koopstad, Romeinen, Sint Baafskerk, vuurtoren, haven, strand, Staats-Spaanse Linies, de watertoren en de Eenhoorn etc., maar geen enkel symbool dat alle kernen binnen de gemeente met elkaar verbindt.
- *De institutionele dimensie:* de aanwezigheid van organisaties in de maatschappij, het openbaar bestuur en het bedrijfsleven die op de schaal van een regio of gemeente actief zijn. Voorbeelden zijn media, scholen, sportverenigingen, samenwerkingsverbanden (waterschappen, brandweer, politie, gezondheidszorg) en ondernemersorganisaties (Kamers van Koophandel, industriële kringen). Behalve de gemeente Sluis als openbaar bestuur, is de institutionele dimensie niet sterk, zichtbaar of nadrukkelijk aanwezig en vormt geen verbinding tussen de afzonderlijke kernen en de bevolking .
- *De functionele dimensie:* de functie die een gebied heeft in een groter geheel. Heeft een regio een speciaal type economie of woningmarkt? Wordt er veel gependeld. Delen de steden en dorpen in ene regio een bepaald probleem? Binnen de gemeente Sluis wordt de economie gedomineerd door toerisme en de agrarische sector en dit vinden we ook terug in de woningmarkt. Het besef dat de gemeente afhankelijk is van beide genoemde sectoren is tot op heden geen verbindende factor. Toerisme is de kern Sluis en de kust, de agrarische sector en het

(ondersteunende, faciliterende) MKB zit in het achterland, een synergie tussen beiden bestaat (nog) niet.

- *De cognitieve dimensie*: de beeldvorming van een gebied oftewel de regio 'tussen de oren'. Bij inwoners is het zelfbeeld relevant, het beeld van de regio waarmee zij zich identificeren. Bij buitenstaanders, bezoekers, gaat het om het imago: hoe kijken ze tegen een gebied aan. Door het zelfbevestigende effect van de moderne media vallen zelfbeeld en imago steeds meer samen. Neem Brabant: zowel inwoners als buitenstaanders onderschrijven het beeld van de drie Brabantse g's (gemoedelijk, gezellig en gastvrij). Voor de gemeente Sluis zijn er tussen de zelfbeelden van inwoners en bezoekers nog verschillen. De (toeristische) bezoeker beleeft de regio anders dan de inwoners. Waar de bezoeker doorgaans een positief imago beleven, zijn de bewoners nog verdeeld en zijn geen vanzelfsprekende en unanieme ambassadeurs van de gemeente.

Als we deze criteria toepassen, wordt duidelijk dat regio's als Schotland, Friesland of Twente 'sterke' regio's zijn. Duidelijk afgegrensd, sterke symbolen en hun eigen instituties. Voor de gemeente Sluis is de uitkomst aan de 'magere' kant. Een vuistregel is dat gebieden met streepjes en windrichtingen in hun naam (West Zeeuws Vlaanderen, Oost Zeeuws Vlaanderen, etc.) minder herkenbaar zijn. Streepjes geven aan dat de regio uit meerdere eenheden bestaat, terwijl windrichtingen onbepaald zijn. We gaan niet shoppen in West Zeeuws Vlaanderen, maar in Sluis, we gaan niet op strandvakantie in Sluis, maar in Cadzand.

Kortom er bestaat voor de gemeente Sluis nog geen regiomerk of imago wat de bewoners verbindt en waarin zij zich herkennen en ook de bezoeker kampt nog met een wisselend imago van de gemeente. Een onderliggend, maar nog niet geëxploiteerd, immaterieel kenmerk van de streek is de door de eeuwen heen aanwezige overlevingsdrang en de kenmerken van een grensregio, die zowel Zeeuws is als Vlaams; Bourgondisch, eigenwijs, vindingrijkheid en hardwerkend, de typische veelzijdige grensbewoners mentaliteit.

3. Dynamiek van de gemeente Sluis als toekomstbeeld.

Om de gevolgen van demografische ontwikkelingen in de gemeente Sluis zoals, bevolkingsafname, ontgroening en vergrijzing op te vangen, kiest de KDO voor een offensieve aanpak gericht op kansen in plaats van bedreigingen. Het geloven in en vertrouwen op kansen geeft een positieve impuls en positieve energie bij bewoners. Uitgaan van sterktes en werken aan zwakke schakels biedt betrokkenen meer perspectief dan passief afwachten en accepteren wat de gemeenschap overkomt.

De volgende ontwikkelingsdoelstellingen voor de gemeente Sluis kunnen fungeren als vertrekpunt;

- het stimuleren van economisch kansrijke bedrijvigheid in de regio, van het vestigingsklimaat voor ondernemers en het behouden en versterken van bestaande bedrijvigheid en werkgelegenheid.
- het in stand houden en waar nodig verder ontwikkelen van een aantrekkelijk woonklimaat voor huidige en nieuwe inwoners; zoals gewilde woonlocaties en goede onderwijs- en zorg en welzijns- en cultuurvoorzieningen.

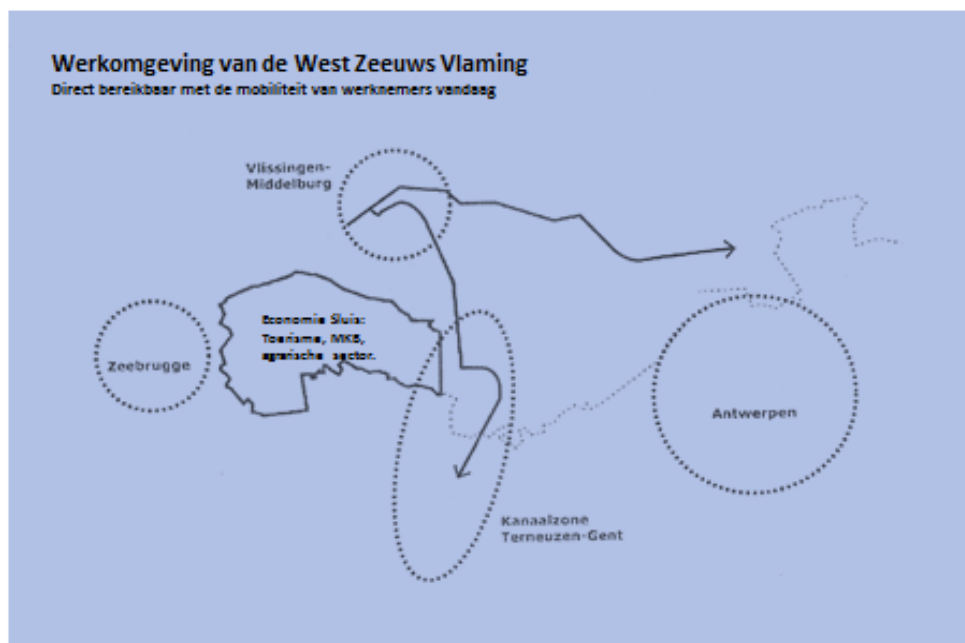
- het verder ontwikkelen van de aantrekkelijke kenmerken van de gemeente Sluis op het gebied van natuur, cultuur, historie en beleving, welke dienstbaar zijn aan het na te streven regionale imago en zelfbeeld.
- Het ontwikkelen van plaats of regio eigen activiteiten zoals het wellness plan van Cadzand-Bad (gebaseerd op de toekenning van het certificaat 'heilzame badcultuur') of zoals het ZMS2C muziekfestival in Tholen (Samenwerking gemeente Tholen en de Zeeuwse Muziekschool) of een festival/evenement rond agro/food en de Sluise sterrenrestaurants, etc.
- Het ontwikkelen van gemeentelijke en regio programma's die aansluiten op bestaande activiteiten of bedrijvigheden ten behoeve van inwoners en verblijfsrecreanten (seizoen verbreding) zoals zorgtoerisme, kleine dagprogramma's of tours binnen gemeente en regio (erfgoedtour, natuurtour, winkelen/shopping tour, maritieme tour, culinaire tour, etc.)

Daarbij is de kwaliteit van leven voor de inwoners van de diverse kernen zowel doel als randvoorwaarde. Die kwaliteit van leven, zoals die zichtbaar is in het gebied en zoals die wordt beleefd door de inwoners, moet dus door de bedoelde ontwikkelingen minimaal op peil worden gehouden en waar mogelijk worden verbeterd.

In de volgende analyses schetsen wij uitgangspunten voor mogelijke toekomstscenario's van de gemeente Sluis op basis van een aantal vaste gegevens, zoals de werkomgeving van de bewoners en de mobiliteit, het werkaanbod in de gemeente, erfgoed, toerisme, bereikbaarheid en beschikbaarheid van het onderwijs.

4. Werkomgeving en mobiliteit

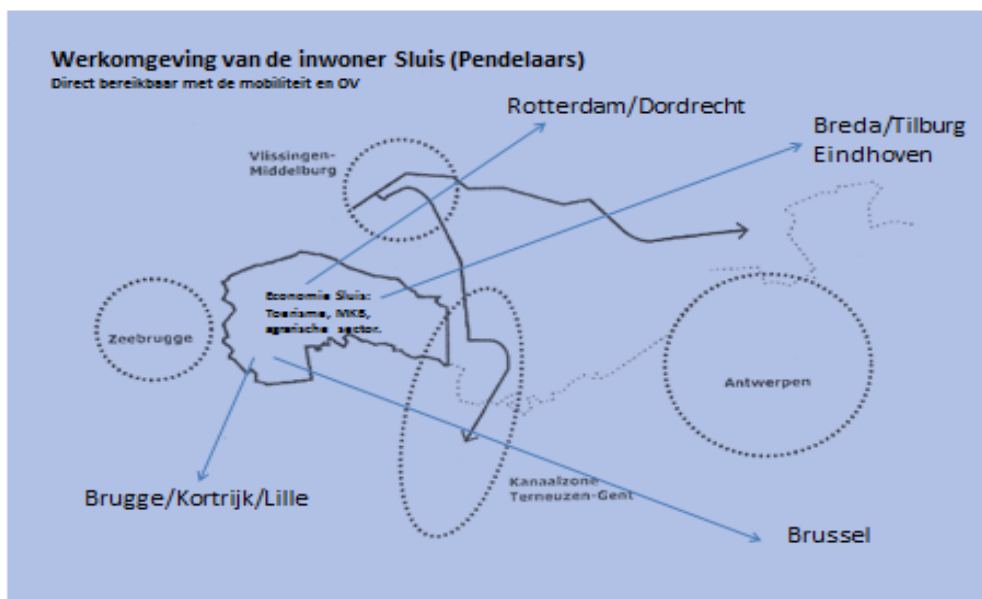
De inwoners van de gemeente Sluis werken nu voor een belangrijk deel binnen de gemeentegrenzen (toerisme, MKB, agrarische sector, dienstverlening, etc.) en aansluitend in de Kanaalzone van de gemeente Terneuzen. In de toekomst zal de toenemende mobiliteit, met de nieuwe percepties van afstanden, betekenen dat het 'werk' zich nog meer gaat verleggen naar de werkgebieden rondom de gemeente Sluis of nog verder. Wonen in Sluis (rust, natuur, strand, leefbaarheid) en werken in industriegebieden zal eenvoudiger en meer

geaccepteerd worden. Deze ontwikkeling geeft ruimte om Sluis in te richten als een nieuw woongebied waarop de woonvisie zou moeten worden aangepast.

Mobiliteit is vrijheid! Er zijn nu al inwoners in Sluis die op grote afstand van de gemeente werken. De regio's Rotterdam/Dordrecht/Breda/Tilburg/Eindhoven, maar ook Zeebrugge, Gent, Antwerpen en Brussel zullen in de toekomst bereikbaar zijn (1 ½ -2 uur) voor de echte forenzen. Het gedeeltelijk thuiswerken en reizen naar werk zal meer voorkomen en in toenemende mate geaccepteerd worden. Vlaanderen met Brugge/Kortrijk/Antwerpen/Brussel en Noord Frankrijk met Lille/Duinkerken zijn nu al gemakkelijk bereikbaar (1 uur). De meeste forenzen die nu in Sluis wonen zijn in deze laatste regio werkzaam. Uitbreiding van deze categorie forenzen gaat natuurlijker dan forenzen uit het noorden.

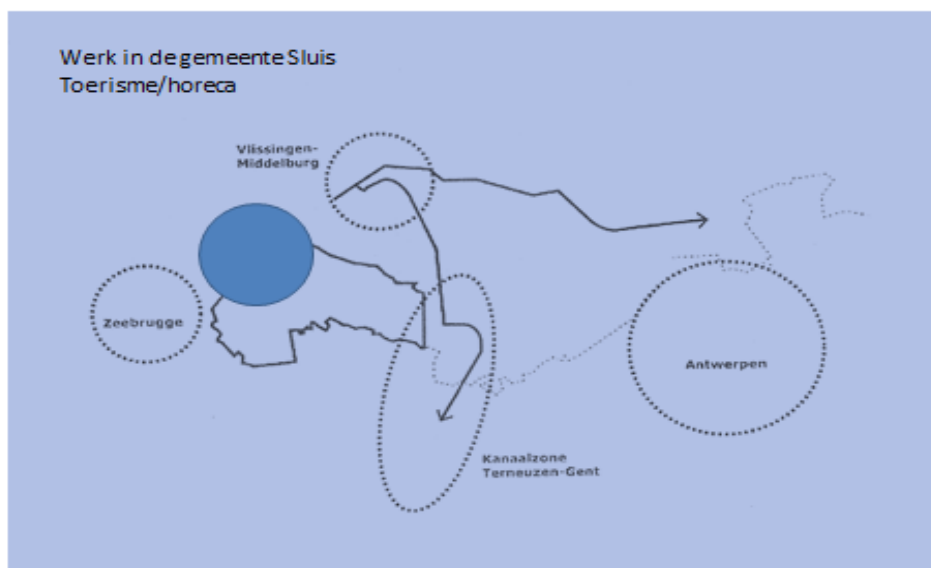
Met een politiek in de Vlaamse kuststreek om Cadzand als een overloopgebied te beschouwen, is er een automatische beweging op gang gekomen van Vlamingen die zich in Sluis vestigen. De gemeente Sluis heeft geen werkelijke visie om dit te stimuleren/aan te moedigen. Een PR gericht op onze zuiderburen zou op zijn plaats zijn om de beweging te bespoedigen. Dit in navolging en ter ondersteuning van de wervende acties van makelaars. Hierdoor zou een vertraging van de bevolkingskrimp kunnen worden bewerkstelligd.

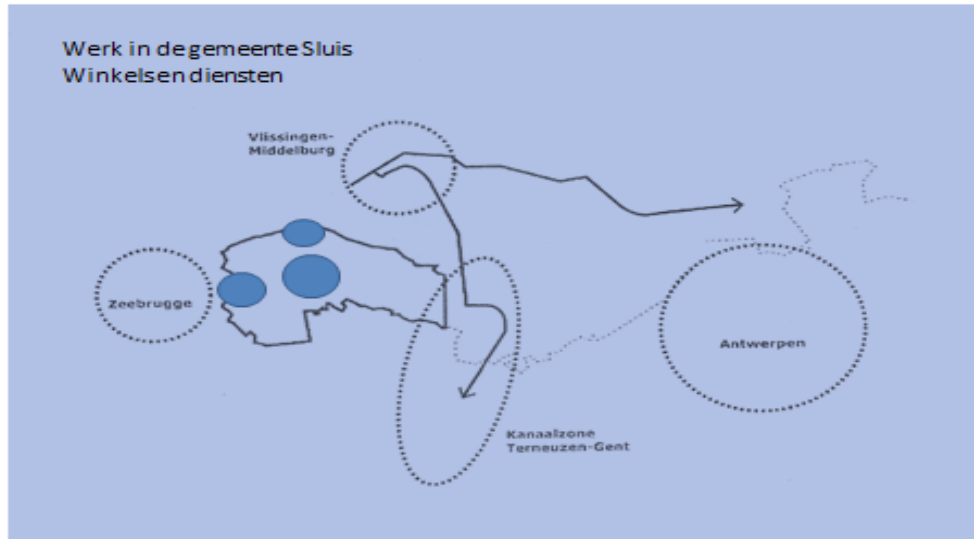
5. Lokale werkgelegenheid

Werken in de gemeente Sluis wordt gedomineerd door Toerisme en het MKB (inclusief detailhandel en de zorgsector). In deze sectoren wordt nu de werkracht geleverd door de lokale bevolking, Vlaamse werkrachten en een aantal nieuwe Europese migranten.

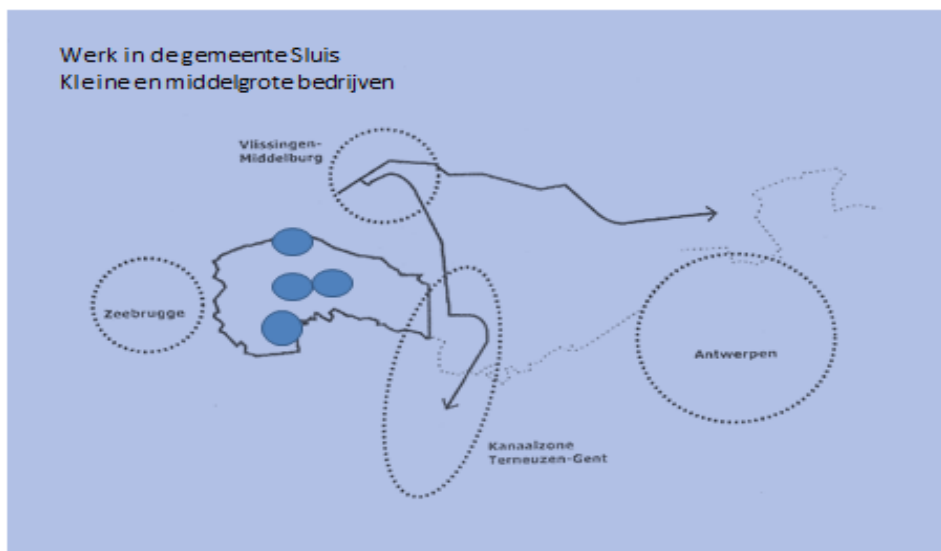
De aanwezigheid van de Vlamingen in het arbeidsproces heeft twee oorzaken: 1) een tekort aan werkrachten in de lokale bevolking en 2) een behoefte om de Vlaamse bezoekers een semi Vlaams beeld te geven m.b.t. taal (dialect/Frans) en gedrag, waarmee de aantrekkelijkheid van de kern Sluis voor de Vlamingen wordt verhoogd (thuisgevoel).

Dit beeld is al jaren zichtbaar. Toch wordt hier nauwelijks op ingehaakt door de gemeente Sluis. Philippe Muylle van de Compagnie de Zoute merkte in een gesprek eens op dat de Vlamingen moeite doen om de landgenoten te wijzen op het belang en de mogelijkheden van Sluis, maar dat Sluis nauwelijks de inwoners van Sluis wijst op het belang en de mogelijkheden van Vlaanderen.

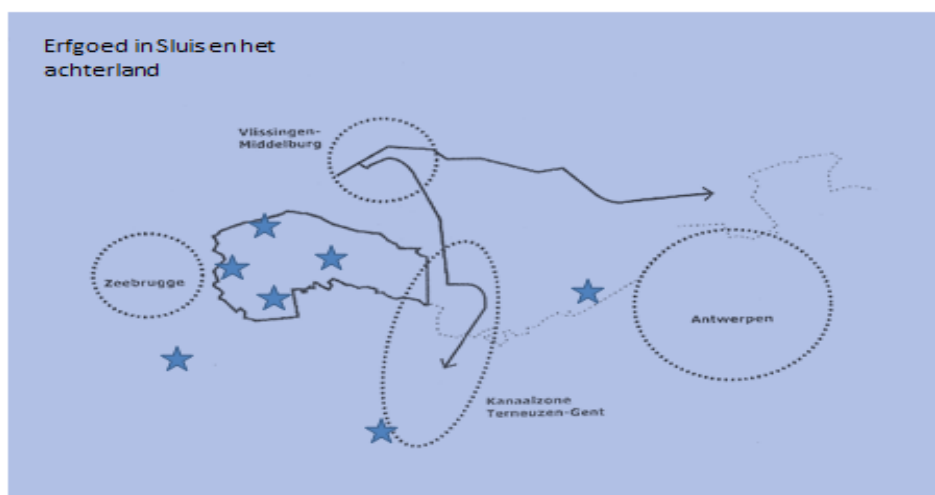

Werk in het Toerisme is seizoensgebonden. Het is te verwachten dat de ontwikkelingen in deze sector zullen leiden tot meer volledige fte's. Dit zal mogelijk tot stand komen door ontwikkelingen in de sector zelf, maar ook door de aantrekkelijker maken van Sluis door extra MKB ontwikkelingen zoals het zorgtoerisme, cultureel toerisme in combinatie met exploitatie van het achterland in Sluis en dat van Vlaanderen, etc.

Hierbij speelt het erfgoed binnen Sluis en in het Vlaamse achterland een cruciale rol. Ontwikkeling van regiotoerisme, binnen en buiten het seizoen, kan een grote vlucht nemen als de toeristische sector de mogelijkheden van Sluis en Vlaanderen zou combineren in gemeenschappelijke activiteiten.

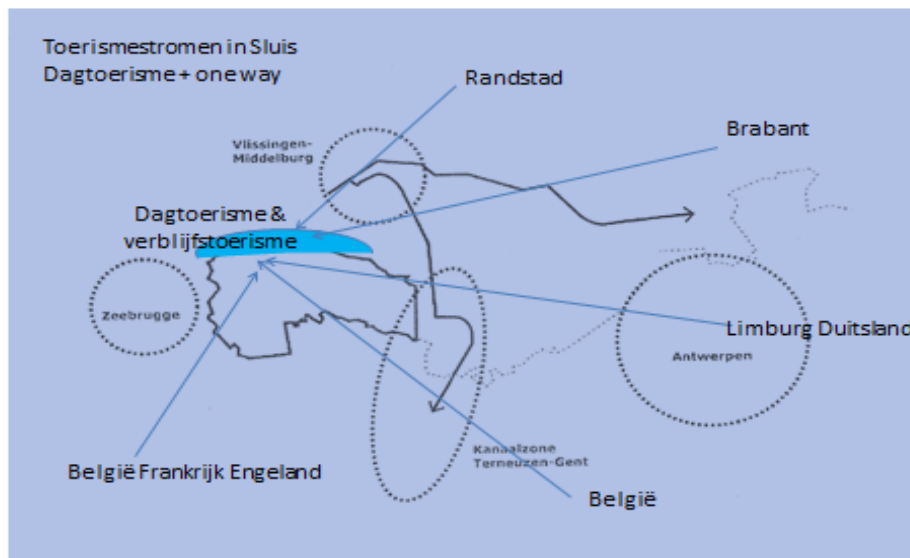
Erfgoed- en stedenroutes liggen binnen bereik in Sluis, Brugge, Lille, Gent, Antwerpen en Brussel.

Ook nieuwe thema's als agro-food, wellness en (sport)activiteiten beleven (experience en emotie) bieden perspectieven om het toeristenseizoen te verlengen tot activiteiten die het hele jaar door bijdragen tot het aantrekken van toeristen, het creëren van de nieuwe werkgelegenheid en het vestigen van nieuwe bewoners en bedrijven.

Ook de sterk toenemende mobiliteit als gevolg van fietsen met elektrische aandrijving (E-bikes) en gezond willen bewegen biedt promotionele mogelijkheden als fietsgebied met excellente bewegwijzering en te koppelen aan bezienswaardigheden en stopplaatsen met goede (regio)producten.

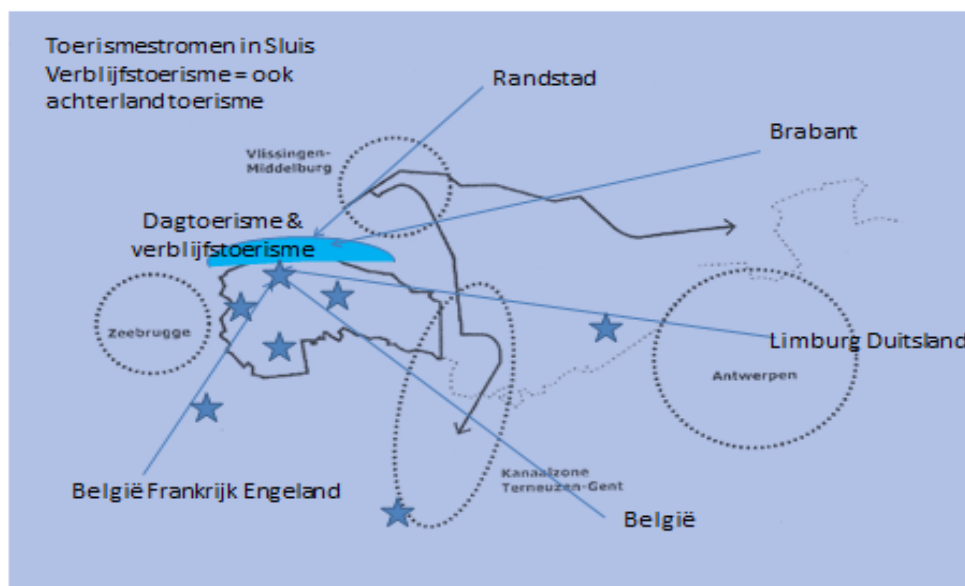
Toeristenstromen zijn te verdelen in drie categorieën: 1) Bezoekers van de stad Sluis, 2) Dag-recreanten op de stranden en 3) verblijfsrecreanten die behalve voor de stranden ook komen voor beleving van het achterland in Sluis en Vlaanderen.

Voor 1) is de stad Sluis verantwoordelijk. De gemeente Sluis faciliteert de stad Sluis om het toeristische product aantrekkelijk te maken. Voor 2), de one way consumers, kan de inzet van de horeca sector voldoende zijn terwijl de gemeente Sluis de inrichting en ontwikkeling faciliteert.

Het is de derde categorie die aandacht vraagt. Deze toeristen consumeren het toeristische product maar zijn ook winkelende toeristen die inkopen doen en waarvan een deel actief het achterland bezoekt. Kan dit deel gestimuleerd worden om meer te consumeren? Is de gemeente Sluis werkelijk bekend bij toeristen om de mogelijkheden in natuur, cultuur, erfgoed, achterland, etc.?

Is het niet naïef te denken dat een website van de VVV Zeeland voldoende is? Is het niet zo dat de VVV Zeeland een belangrijkere rol ziet voor de noordelijke toeristen? Kijk alleen naar de bereikbaarheid van overig Zeeland voor de rest van Nederland en de toch meer gecompliceerde bereikbaarheid voor de Vlamingen. De gemeente Sluis zou dus een duidelijke positie moeten innemen om de PR van haar gebied te promoten. Toeristen uit de categorie 3 moeten de mogelijkheden kunnen zien om hun verblijf in de streek voor te bereiden.

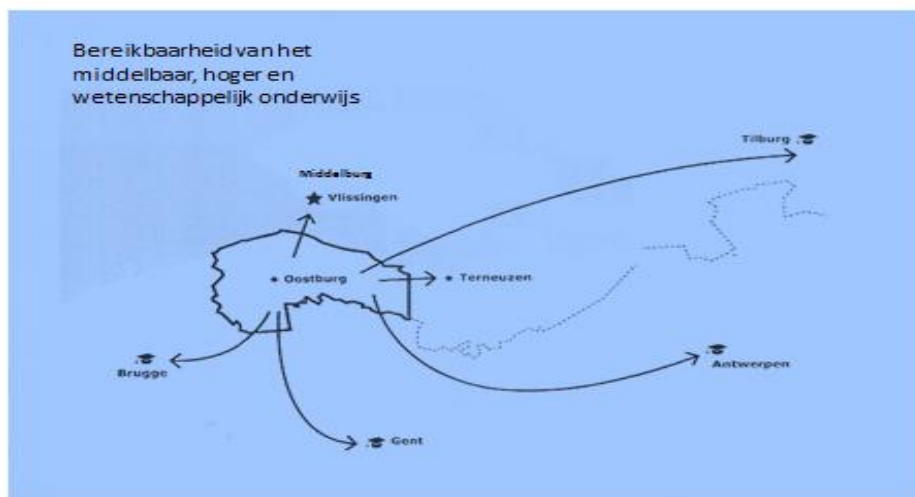
a. 0

6. Onderwijs als basis voor werkgelegenheid.

Rest de vraag wie al het werk gaat doen en hoe het onderwijsbeeld hierbij aansluit. Gemeente en werkgevers aan de kust en in het achterland zullen gezamenlijk middellange en lange termijn visies, perspectieven en plannen van aanpak moeten ontwikkelen om werkgelegenheidsmogelijkheden voor goed opgeleide jongeren te bieden.

Werkkrachten zijn afhankelijk van opleidingen. De algemene trend bij de jongeren in de gemeente Sluis is dat hier geen werk is en dat vervolgoopleidingen na het middelbaar onderwijs moeten worden voltooid in Nederland. We hebben nog altijd het gevoel en de principale oriëntatie dat inwoners van Sluis in Nederland worden opgeleid. Er wordt te weinig gestuurd en perspectieven geboden aan jongeren gerelateerd op werk in de eigen gemeente en regio binnen eigen sectoren zoals toerisme en MKB, maar ook op de werkgelegenheid die zich aanbiedt in Vlaanderen en de grotere regio rond Zeeuws Vlaanderen, midden Zeeland en de provincies West- en Oost Vlaanderen en Antwerpen.

Het aanbod van onderwijs in de directe omgeving is vrijwel volledig voor de sectoren die voor ons van belang zijn. We moeten alleen verder kijken dan Nederland. Vlaanderen biedt een scala van onderwijsfaciliteiten aan, die de deur openen voor een veelheid van werkvormen, dus niet alleen horeca.

7. Kansen benutten en plannen maken

De gemeente Sluis heeft nauwelijks werkloosheid (0.6% in 2012). Er zijn dus veel mogelijkheden. Als de mogelijkheden van het achterland en meer samenwerking met Vlaamse gemeenten mee worden gerekend is er voor inwoners van de gemeente Sluis ruime keuze. Zeker als daar nieuwe perspectieven en haalbare themavisijs aan worden toegevoegd en de gemeente bereid is op basis van een gezond zakelijk draagvlak te faciliteren en te investeren. Het verder verbeteren, uitbreiden en versterken van de digitale infrastructuur kan daarbij een belangrijke rol spelen, evenals de bereikbaarheid en mobiliteit.

Als de visie van de gemeente zich richt op deze mogelijkheden dan is dit een directe stimulans voor het beperken, of zelfs tegengaan van krimp. Vlug beginnen met de juiste maatregelen betekent dat de vestiging van nieuwe inwoners ook sneller tot stand zal komen.

Heeft de gemeente deze visie en is de gemeente bereid kansen te onderzoeken en plannen te maken op basis van haalbaarheid en betaalbaarheid?

8. SWOT analyse.

Sterkte van de gemeente Sluis

- a) Een aantrekkelijke ligging met een natuurlijke, zonnige omgeving, ruimte en goed bereikbaar (nieuwe N61, en de expresweg).
- b) Vakantiegebied bij uitstek. Klimatologisch interessant in Nederland en België met de meeste zonuren per jaar. Brede en kilometerslange stranden met een aantrekkelijk achterland.
- c) Aantrekkelijk woongebied voor werknemers in de lokale economie, maar ook voor forenzen (combinatie goede infrastructuur en mobiliteit).
- d) Grote en middelgrote bedrijven in categorieën industrie, maritiem, horeca en de zorg zijn aanwezig voor een goede werkgelegenheid.
- e) Lage werkloosheid dus goede werkgelegenheid zowel fte als pte.
- f) Basis- en Middelbare onderwijsmogelijkheden in alle categorieën beschikbaar met doorstroming naar gespecialiseerd onderwijs in Nederland en België voor MBO, HBO en WO vrijwel altijd binnen acceptabele reisafstanden.
- g) Centraal gelegen als woon-, werk- en vakantiegebied binnen Nederland, België en deels West Duitsland, Noord Frankrijk en Zuidoost Engeland. Dit is van toepassing voor de industrie- en dienstensector maar ook voor de recreatie/vakantiesector.
- h) Gemeentelijk en regionaal aan te merken als een uniek erfgoedgebied.
- i) Uitstekend leefbare dorpen en steden binnen de gemeentegrenzen met een sterke dynamiek in de culturele sector. Militaire, maritieme en agrarische geschiedenis, muziek, dans, literatuur/poëzie, theater, musea, etc.

Zwaktes van de gemeente Sluis.

- a) Verborgten achter de Westerschelde. Ver weg voor Nederlanders.
- b) Grote concurrentie van de overige Zeeuwse eilanden met betere toegankelijkheid voor Nederlanders en hetzelfde recreatie/vakantie-aanbod.
- c) Een ingeslapen imago. Dit belemmert een vrije vestiging van forenzen en heeft een negatieve invloed op werkzoekende die voor de regio interessant kunnen zijn.
- d) Op zichzelf gerichte, individualistische instelling van oudere, oorspronkelijke bewoners en ondernemers. Beperkte neiging tot samenwerking, kat uit de boom kijken en laissez-faire, laissez passé houding.
- e) Een te veel regie of wispelturig regievoerende gemeente, die slechts beperkt geneigd is tot een dienstbare en faciliterende rol en geen specifieke middellange en lange termijn verbindende keuzes maakt voor de bewoners.
- f) Te weinig oog van gemeente en bewoners voor het belang van Vlaanderen voor de verdere ontwikkeling van de Gemeente Sluis.
- a) Een zwak of niet gebalanceerd woningaanbod voor vaste bewoners.

Mogelijkheden

- a) Verdere exploitatie van de mogelijkheden om met Vlaanderen te werken aan onderwijsovereenkomsten, werkgelegenheid afstemming, ontwikkelingen in de kustregio t.b.v. Belgische recreanten, cultuur sharing, etc.
- b) Het voeren van een actief promotiebeleid door de gemeente Sluis ter bestrijding van het ingeslapen imago.
- c) Het opnieuw bekijken van het woningaanbod met nadruk op het aanbod van woningen voor gevestigde en zich te vestigen forenzen, voor zowel forenzen met beroepen die zich willen vestigen als voor forenzen die een (alleenstaande) woning willen.
- d) Het voeren van een actief beleid om horeca en winkelbedrijven door samenwerking met andere sectoren binnen de gemeente Sluis te bewegen activiteiten te ontplooiën voor het benutten van alle mogelijkheden binnen de gemeente Sluis en de regio ter bevordering van de aantrekkelijkheid voor nieuwe bewoners en recreanten.
- e) Het voeren van een actief beleid om seizoenverlenging tot stand te brengen door samenwerkingsmodellen op te zetten tussen bijv. de horeca, de culturele sector en de zorgsector.
- f) Het stimuleren van creatieve ondernemers die met nieuwe ontwikkelingen de bedrijvigheid binnen de gemeentegrenzen kunnen stimuleren en het imago als een innovatieve gemeente verder kunnen activeren.
- g) Het dynamische en actieve leven in de gemeente Sluis en werkgelegenheid in de grotere regio beter bekend maken bij jongeren en daarmee het blijven of terugkeren naar Sluis, na studie of begin van een loopbaan elders, stimuleren.

Bedreigingen

- h) Een sterk afnemende stroom van Nederlandse en andere vakantiegangers door een toenemende concurrentie van de Zeeuwse eilanden en andere betaalbare bestemmingen.
- i) Een verlies van innovatieve kracht binnen de ondernemingen in Sluis door vertrek van jong talent naar elders.
- j) Het vertrek van grote bedrijven naar elders omdat het vestigingsklimaat inclusief woningaanbod voor hoger kader niet aan de eisen en verwachtingen voldoet.
- k) Een te lage interesse van de gemeente voor een actief PR beleid en de neiging dit over te laten aan bijv. de VVV Zeeland die, strategisch gezien, meer baat en interesse heeft om de Zeeuwse eilanden te bedienen.
- l) Het zich verschuilen achter de term 'krimpgebied' met een toenemend negatieve imagovorming en een zich terugtrekkende burger, pessimistische ondernemers en vertrekkende jongeren.

9. Conclusies

Uit het voorgaande blijkt dat bijdragen aan de ontwikkeling van de regio West Zeeuws Vlaanderen, de gemeente Sluis, een taak is van ondernemers, burgers, maatschappelijke organisaties en het bestuurlijk en ambtelijk apparaat van de gemeente. Het moet gebaseerd zijn op de mogelijkheden binnen de gemeente met inachtneming van de punten uit de SWOT analyse. Dit is niet alleen de regelgeving of financiële mogelijkheden/beperkingen van een overheid, maar eerder een planmatige aanpak van mogelijkheden, gebaseerd op de sterktes van de gemeente Sluis.

Er wordt al veel ondernomen in de gemeente Sluis. De KDO heeft geen aanleiding zich te mengen in deze ontwikkelingen, maar zich te werpen op de planning en stimulering van nieuwe samenwerkingsmodellen of activiteiten die kunnen leiden tot de ultieme dynamiek en creativiteit die nodig is om Sluis "op de kaart" te houden.

Het leidt geen twijfel dat Vlaanderen voor Sluis een belangrijkere partner is als Nederland boven de Westerschelde. Dit geldt voor zowel de economische bedrijvigheid, onderwijs en recreatie, maar ook voor de leefbaarheid in de kernen. Dit ter ondersteuning van de dynamiek in de gemeente Sluis.

De KDO heeft de taak om gericht adviezen en activiteiten te ontwikkelen die inspelen op de voorziene krimp van de bevolking. Uit het bovenstaande blijkt dat ook zonder krimpscenario een revitalisering voor de gemeente en gemeenschap Sluis uiterst urgent is om de in de toekomst een kwaliteitsslag te kunnen maken en perspectieven voor de bevolking te kunnen blijven bieden.

10. Acties

Om de KDO de mogelijkheid te geven dit brede kader te bewerken is een heroriëntatie van de werkzaamheden noodzakelijk. Gelijktijdig betekent dit ook dat de KDO zich begeeft op het terrein van de Koepel Cultuur en Welzijn (KCW). De KCW loopt echter in haar bestaande structuur tegen de grenzen van haar werkzaamheden aan.

De KDO zal hiervoor de werkzaamheden, zoals in deze notitie genoteerd en die gerelateerd zijn aan de cultuursector, overnemen van de KCW. De KCW zal onverminderd doorgaan met de werkzaamheden die te maken hebben met cultuurbeleid en organisatie.

Bij positief besluit binnen de RMDO en na zorgvuldige consultatie van het bestuurlijk college en de ambtelijke leiding zal de KDO een werkplan vaststellen en dit ter instemming voorleggen aan de RMDO .

Van de gemeente wordt verwacht dat zij instemmen met het plan van aanpak en dat intern binnen het ambtenarencorps het programma kan worden gepresenteerd met als doel over te gaan tot een constructieve samenwerking zoals die bestaat tussen RMDO en MSZ.

Oostburg
06042014.